

Gjennomgang av barn i de respektive skolekretser i Stange kommune

August 2024

Noen viktige rammeforutsetninger:

Det er generelt stor usikkerhet knyttet til befolkningsprognoser. De tar ikke hensyn til f.eks bostedsattraktivitet, synergieffekter mellom nabokommuner, planlagte utbygginger eller investeringer i infrastruktur som f.eks jernbane. Usikkerhetene er større jo mindre tallene blir, og det er dermed knyttet større usikkerhet til fremskrivninger brutt ned på aldersgrupper.

Stange kommunes folketilvekst har variert gjennom de siste par år, og henger sterkt sammen med den nasjonale veksten. Landsgjennomsnittet har sunket i senere år. Stanges politiske målsetting om vekst er å vokse over landsgjennomsnittet. Hvordan vil dette utarte i faktisk vekst?

Statistisk sentralbyrås statistikk over innbyggertall fordelt på grunnkrets, som brukes til å kalkulere folkemengde i skolekretsene, eksisterer ikke på riktig nivå ift. skolealder.

Statistikken leveres kun i aldersgruppene 0-5 og 6-15 år, ikke 0-5, 6-12 og 13-15.

SSBs **befolkningsprognoser** leveres på de riktige aldersgruppene, 0-5 og 6-12 år. Det finnes imidlertid ikke fremskrevne aldersprognoser fordelt på grunnkrets, kun på kommunenivå.

Det er stor internflytting i Stange – dette synes ikke på noen av de nasjonale statistikkene.

Innhold

1 Historisk utvikling i antall barn i skolekretsene.....	2
2 Dagens aldersfordeling i skolekretsene.....	4
3 Detaljerte data over historisk utvikling i de respektive kretsene.....	5
Arstad	5
Hoberg.....	5
Stange.....	6
Tangen.....	7
Breidablikk.....	7
Solvin.....	8
Espa.....	9
Vallset.....	9
Åsbygda.....	10
4 Fremskrevet alderssammensetning i Stange kommune.....	12
5 Historisk fordeling av folkevekst i kretsene.....	15

1 Historisk utvikling i antall barn i skolekretsene

I dette kapittelet utredes utviklingen i antall barn i kretsene. Tallene er hentet fra SSB-tabell 04362.

To viktige begrensninger må hensyntas her:

1. SSB publiserer kun denne statistikken tilbake til 2011.
2. SSB skiller ikke ut statistikken i alderen 0-5, 6-12 og 13-15, men kun 0-5 og 6-15.

En kan derfor bruke denne statistikken til å trekke noen konklusjoner om utviklingstrender, men dette må gjøres med forsiktighet.

Som rammeforutsetning bør nevnes den langsiktige trenden i aldrende befolkning. Det er derfor ikke unaturlig at andelen skolebarn har sunket fra 2011 til 2022 i nesten samtlige kretser. Utviklingen i *antall* er av noe større verdi enn prosentandel. Vær oppmerksom på at i svært små kretser (her spesielt Espa og Åsbygda), er utregning av prosentandel en upålitelig kilde til informasjon.

Oppgang og nedgang er merket i grønt respektive rødt. **MERK! Endring i barn er i prosentpoeng (fra 5.1 til 5.4 er +0.3), mens endring i befolkning er i prosent (fra 100 til 150 er +50%).**

Det er viktig å kombinere lesning av andel med utvikling i *antall*, som kan være positiv selv om prosentandel har gått ned.

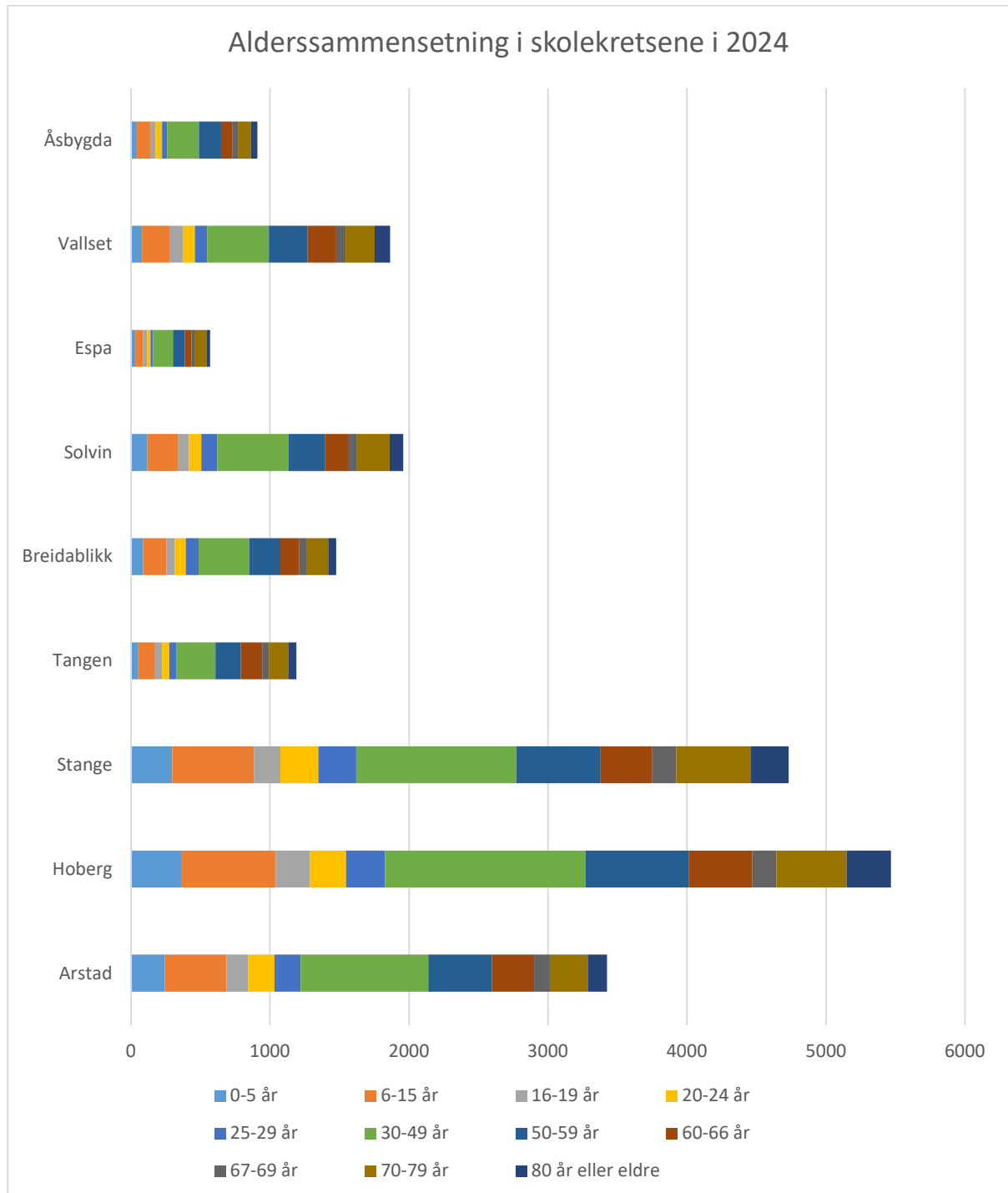
Stange kommune	2011	2021	2024	Endring
0-5 år	1224	1364	1310 (-54)	+86
6-15 år	2385	2407	2576 (+169)	+191
Øvrige aldre	15524	17269	17706 (+437)	+2182

Antall og andel barn i respektive skolekretser, i 2011 og 2024					Endring	Endring %
Arstad						
	2011		2024			
0-5 år	201	7.6%	242	7.1%	+41	-0.5%
6-15 år	353	13.4%	444	13.0%	+91	-0.4%
Innbyggertall	2634		3426		+792	+30.1%
Hoberg						
	2011		2024			
0-5 år	297	6.3%	366	6.7%	+69	+0.4%
6-15 år	603	12.8%	676	12.4%	+73	-0.4%
Innbyggertall	4705		5468		+763	+16.2%
Stange						
	2011		2024			
0-5 år	216	5.7%	296	6.3%	+80	+0.6%
6-15 år	428	11.4%	588	12.4%	+160	+1.0%
Innbyggertall	3761		4732		+971	+25.8%
Tangen						
	2011		2024			
0-5 år	61	4.8%	51	4.3%	-10	-0.5%
6-15 år	157	12.3%	122	10.3%	-35	-2.0%
Innbyggertall	1273		1189		-84	-6.6%
Breidablikk						
	2011		2024			
0-5 år	109	7.1%	87	5.9%	-22	-1.2%
6-15 år	204	13.2%	166	11.2%	-38	-2.1%
Innbyggertall	1545		1477		-68	-4.4%
Solvin						
	2011		2024			
0-5 år	143	7.9%	117	6.0%	-26	-1.6%
6-15 år	226	12.5%	220	11.2%	-6	-1.3%
Innbyggertall	1812		1962		+150	+8.3%
Espa						
	2011		2024			
0-5 år	29	5.5%	30	5.3%	+1	-0.2%
6-15 år	59	11.1%	57	10.0%	-2	-1.1%
Innbyggertall	531		569		+38	+7.2%
Vallset						
	2011		2024			
0-5 år	108	5.7%	78	4.2%	-30	-1.5%
6-15 år	225	11.9%	203	10.9%	-22	-1.0%
Innbyggertall	1894		1861		-33	--1.7%
Åsbygda						
	2011		2024			
0-5 år	60	6.1%	43	4.7%	-17	-1.4%
6-15 år	130	13.3%	100	11.0%	-30	-2.3%
Innbyggertall	978		909		-69	-7.1%

2 Dagens aldersfordeling i skolekretsene

Grafen under viser alderssammensetning i de Stanges ni skolekretser pr. 1. januar 2021. Dataene er hentet fra SSB-tabell 04362. Ettersom SSB kun leverer alderssammensetning på grunnkrets nivå i disse spesifikke aldersgruppene, er det ikke mulig å skille ut aldersgruppen 6-12 og 13-15.

Dataene sier oss noe om hvilke kretser som har særlig høye andeler innbyggere i fruktbar alder, og kan derfor gi et frempek mot fremtidige fødselstall. Før en trekker konklusjoner av dette, er det viktig å huske at hovedandelen av Stanges folketilvekst kommer av innvandring og netto innenlands tilflytting.

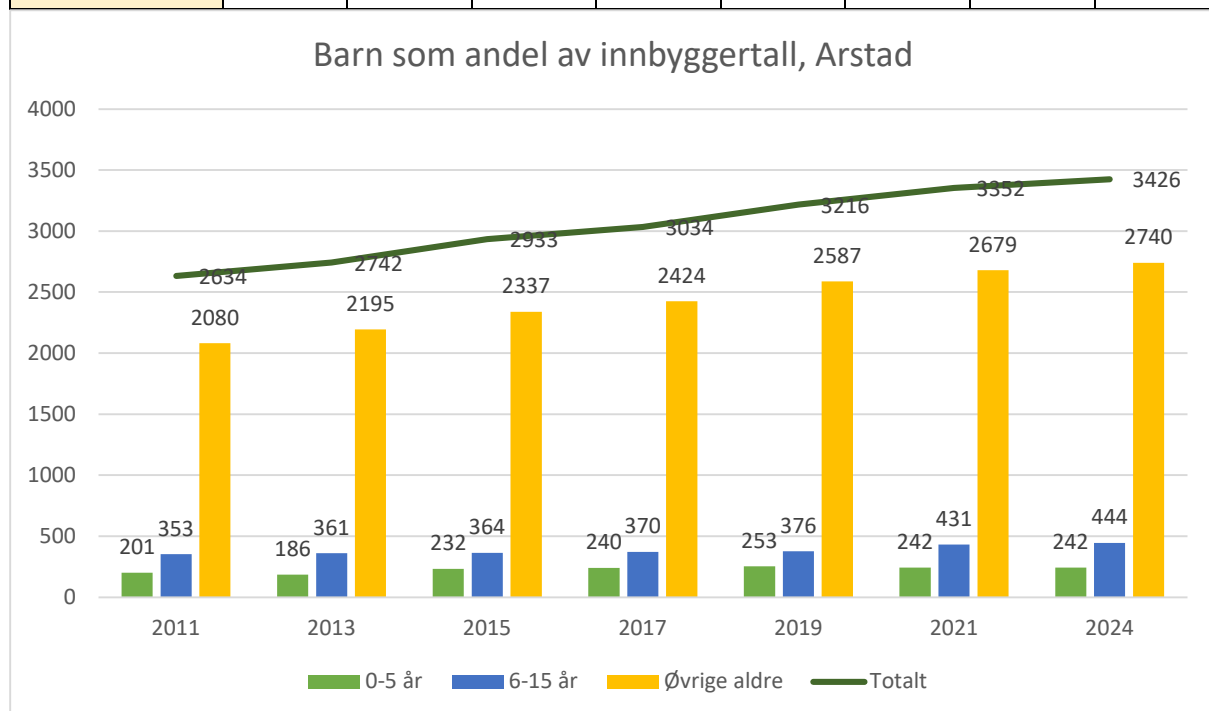

3 Detaljerte data over historisk utvikling i de respektive kretsene

Her følger mer detaljerte grafer over dataene oppsummert i kapittel 1.

Arstad

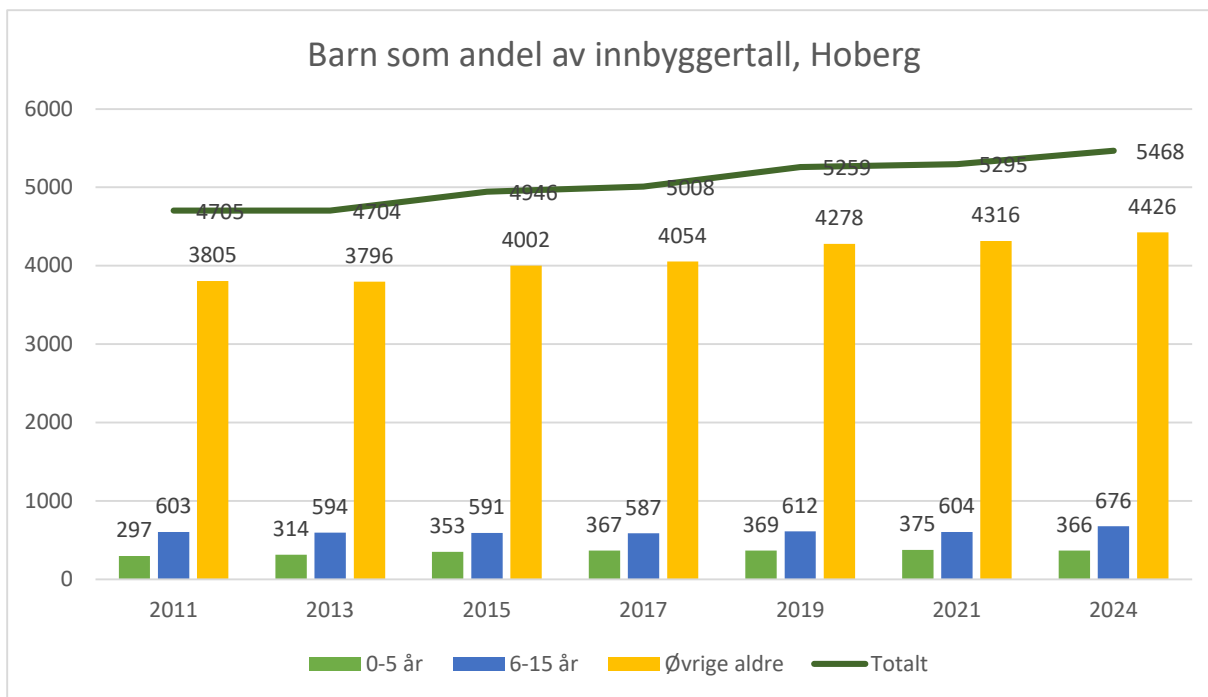
Arstad	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	201	186	232	240	253	242	242	+41
6-15 år	353	361	364	370	376	431	444	+91
Øvrige aldre	2080	2195	2337	2424	2587	2679	2740	+660
Totalt	2634	2742	2933	3034	3216	3352	3426	+792

I Arstad har folketallet økt med 792 personer siden 2011. I samme periode har antall barn økt med 132.

Hoberg

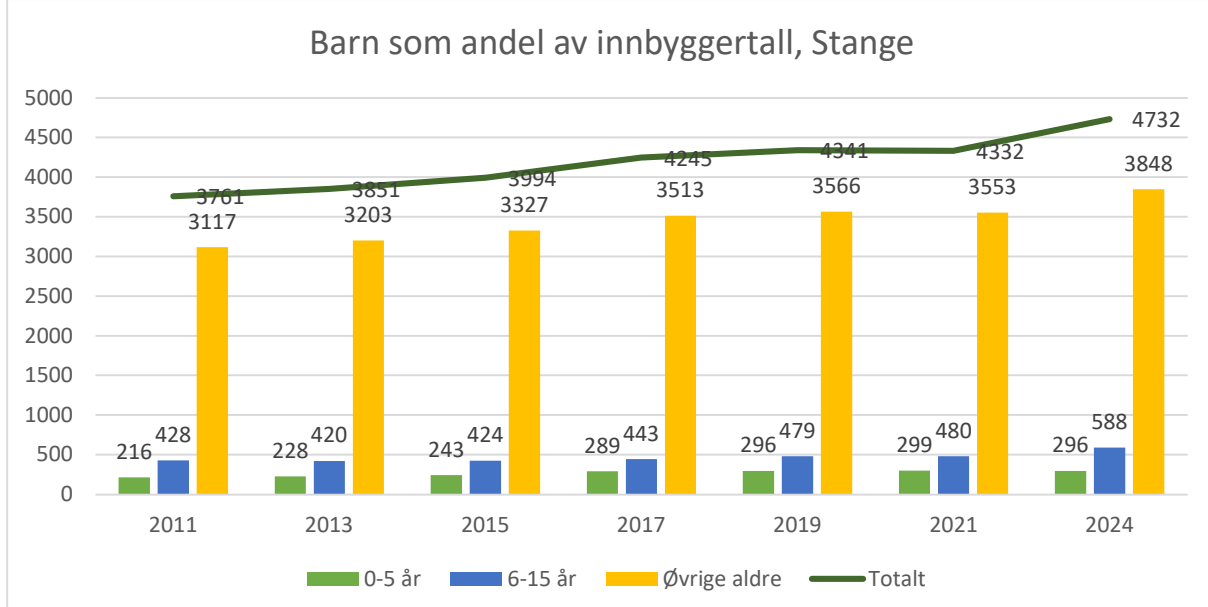
Hoberg	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	297	314	353	367	369	375	366	+69
6-15 år	603	594	591	587	612	604	676	+73
Øvrige aldre	3805	3796	4002	4054	4278	4316	4426	+621
Totalt	4705	4704	4946	5008	5259	5295	5468	+763

I Hoberg har folketallet økt med 760 personer siden 2011. I samme periode har antall barn økt med 142.

Stange

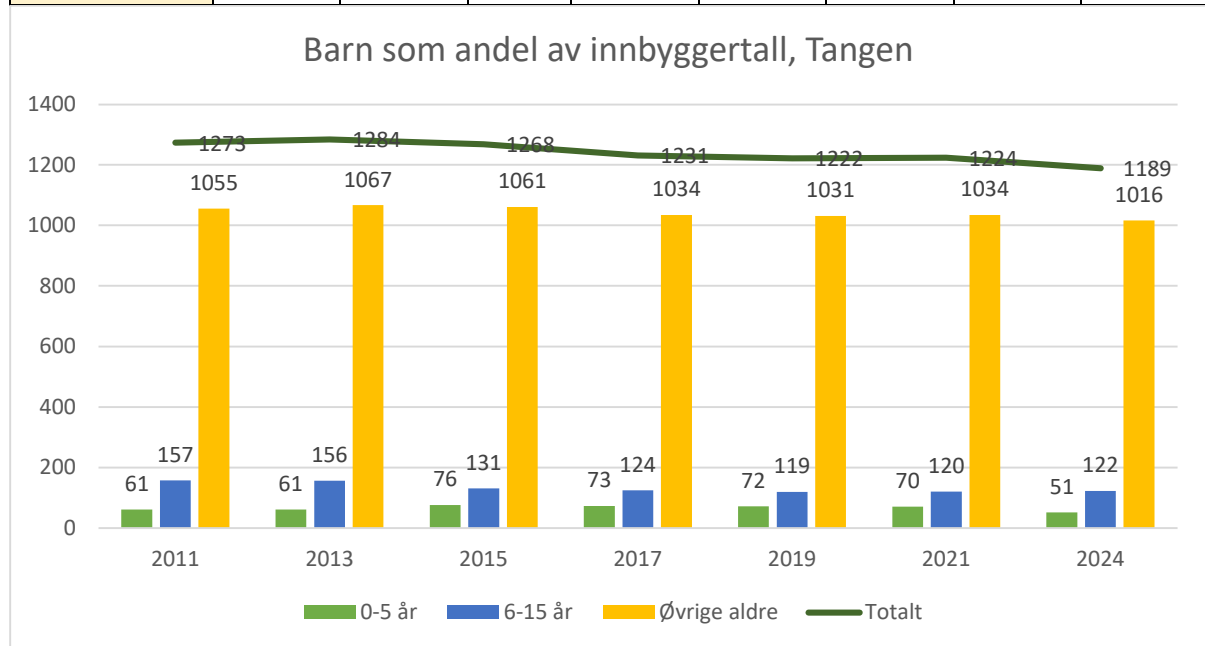
Stange	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	216	228	243	289	296	299	296	+80
6-15 år	428	420	424	443	479	480	588	+160
Øvrige aldre	3117	3203	3327	3513	3566	3553	3848	+731
Totalt	3761	3851	3994	4245	4341	4332	4732	+971

I Stange har folketallet økt med 971 personer siden 2011. I samme periode har antall barn økt med 240.

Tangen

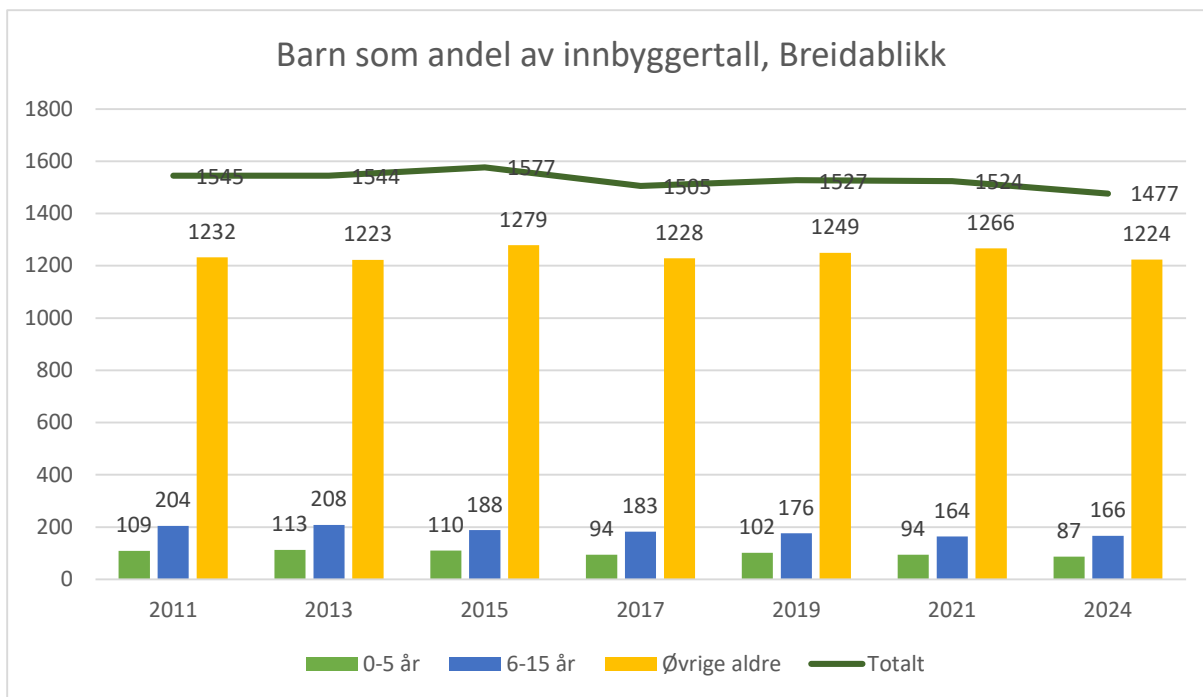
Tangen	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	61	61	76	73	72	70	51	-10
6-15 år	157	156	131	124	119	120	122	-35
Øvrige aldre	1055	1067	1061	1034	1031	1034	1016	-39
Totalt	1273	1284	1268	1231	1222	1224	1189	-84

I Tangen har folketallet gått ned 84 personer siden 2011. I samme periode har antall barn sunket med 45.

Breidablikk

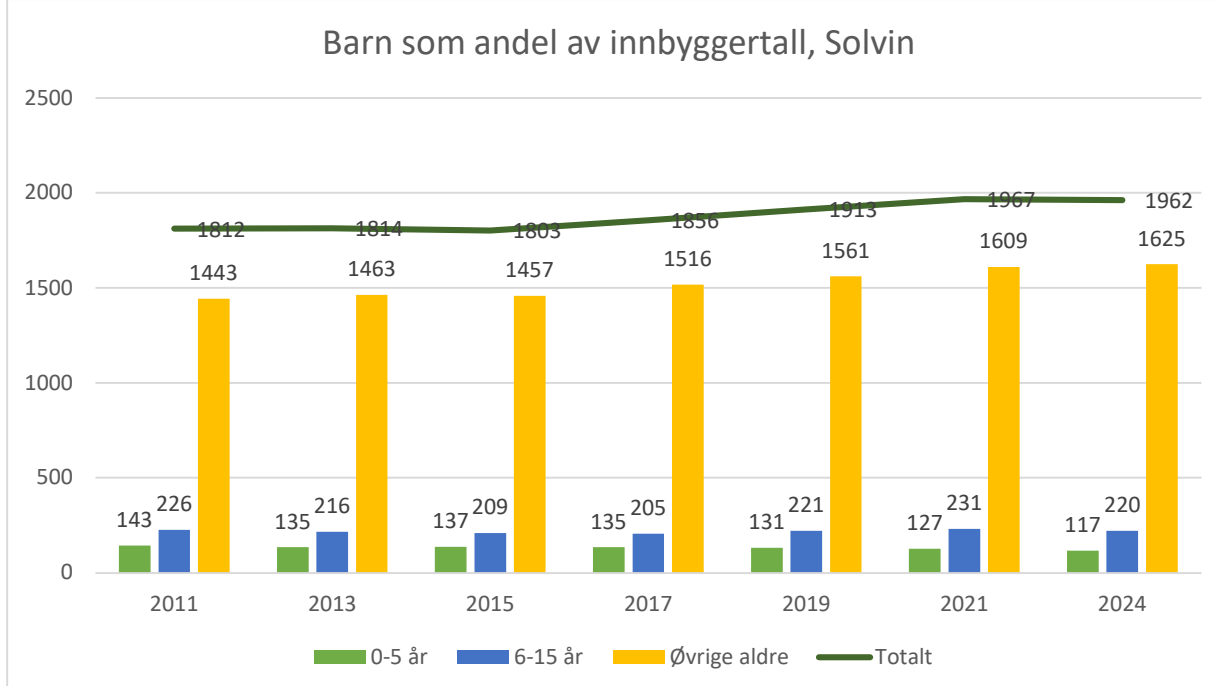
Breidablikk	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	109	113	110	94	102	94	87	-22
6-15 år	204	208	188	183	176	164	166	-38
Øvrige aldre	1232	1223	1279	1228	1249	1266	1224	-8
Totalt	1545	1544	1577	1505	1527	1524	1477	-68

I Breidablikk har folketallet gått ned 68 personer siden 2011. I samme periode har antall barn sunket med 60.

Solvin

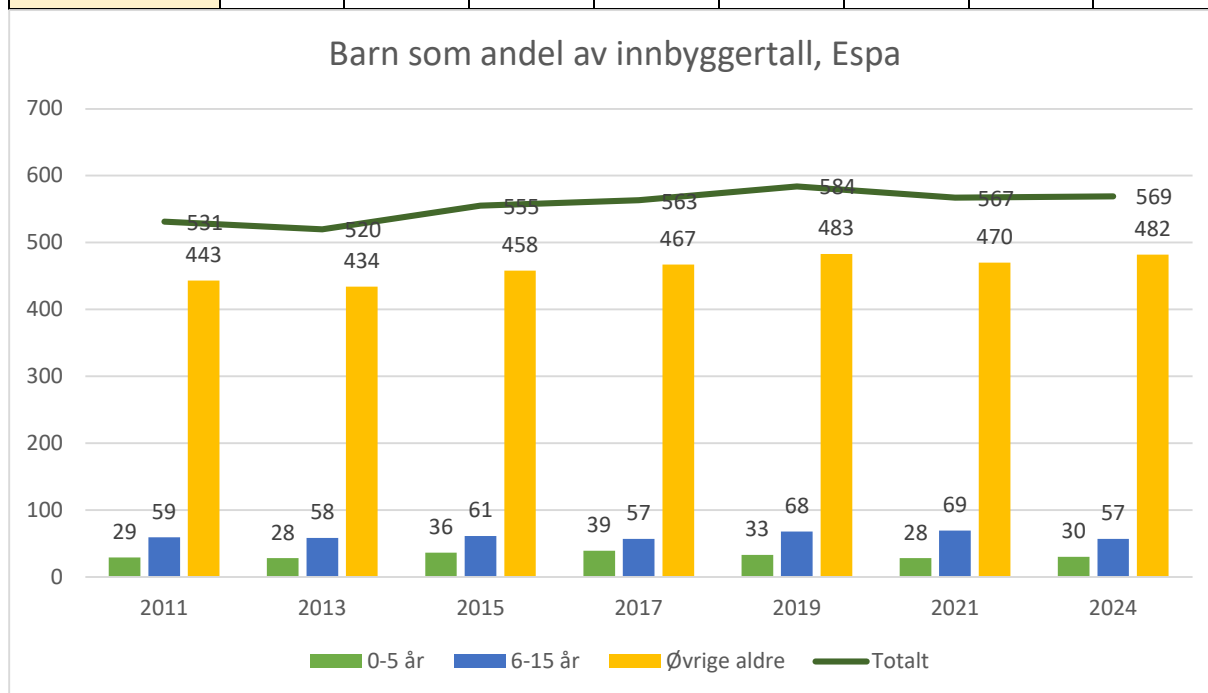
Solvin	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	143	135	137	135	131	127	117	-26
6-15 år	226	216	209	205	221	231	220	-6
Øvrige aldre	1443	1463	1457	1516	1561	1609	1625	+182
Totalt	1812	1814	1803	1856	1913	1967	1962	+150

I Solvin har folketallet økt med 150 personer siden 2011. I samme periode har antall barn sunket med 32.

Espa

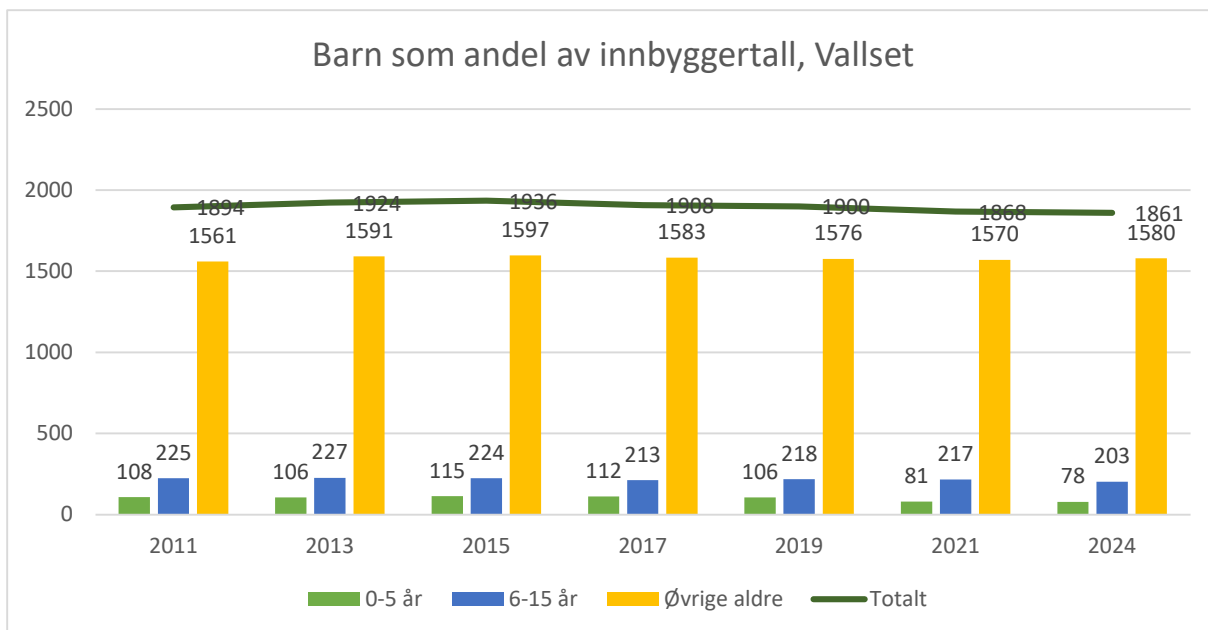
Espa	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	29	28	36	39	33	28	30	+1
6-15 år	59	58	61	57	68	69	57	-2
Øvrige aldre	443	434	458	467	483	470	482	+39
Totalt	531	520	555	563	584	567	569	+38

I Espa har folketallet økt med 38 personer siden 2011. I samme periode har antall barn gått ned med én.

Vallset

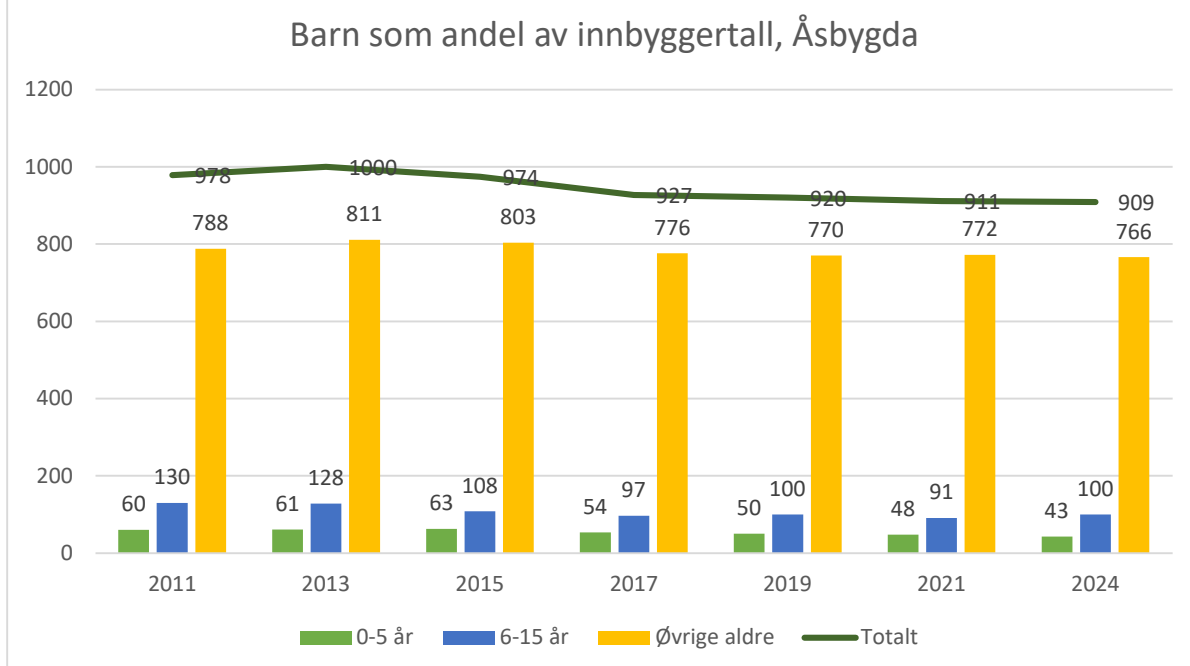
Vallset	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	108	106	115	112	106	81	78	-30
6-15 år	225	227	224	213	218	217	203	-22
Øvrige aldre	1561	1591	1597	1583	1576	1570	1580	19
Totalt	1894	1924	1936	1908	1900	1868	1861	-33

I Vallset har folketallet gått ned 33 personer siden 2011. I samme periode har antall barn sunket med 52.

Åsbygda

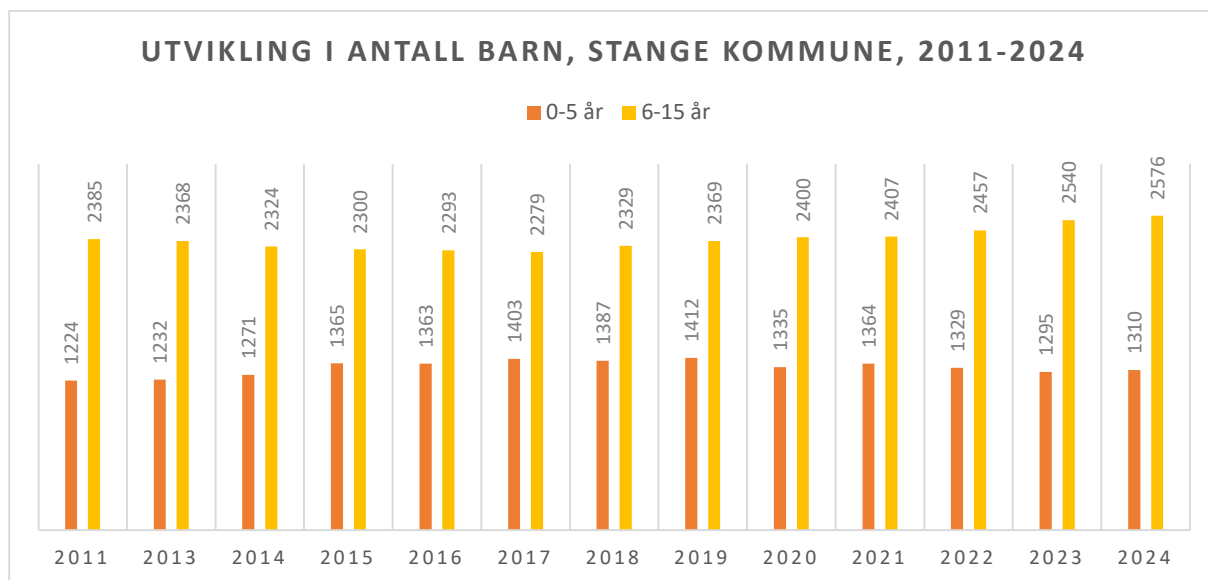
Åsbygda	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2024	Endring
0-5 år	60	61	63	54	50	48	43	-17
6-15 år	130	128	108	97	100	91	100	-30
Øvrige aldre	788	811	803	776	770	772	766	-22
Totalt	978	1000	974	927	920	911	909	-69

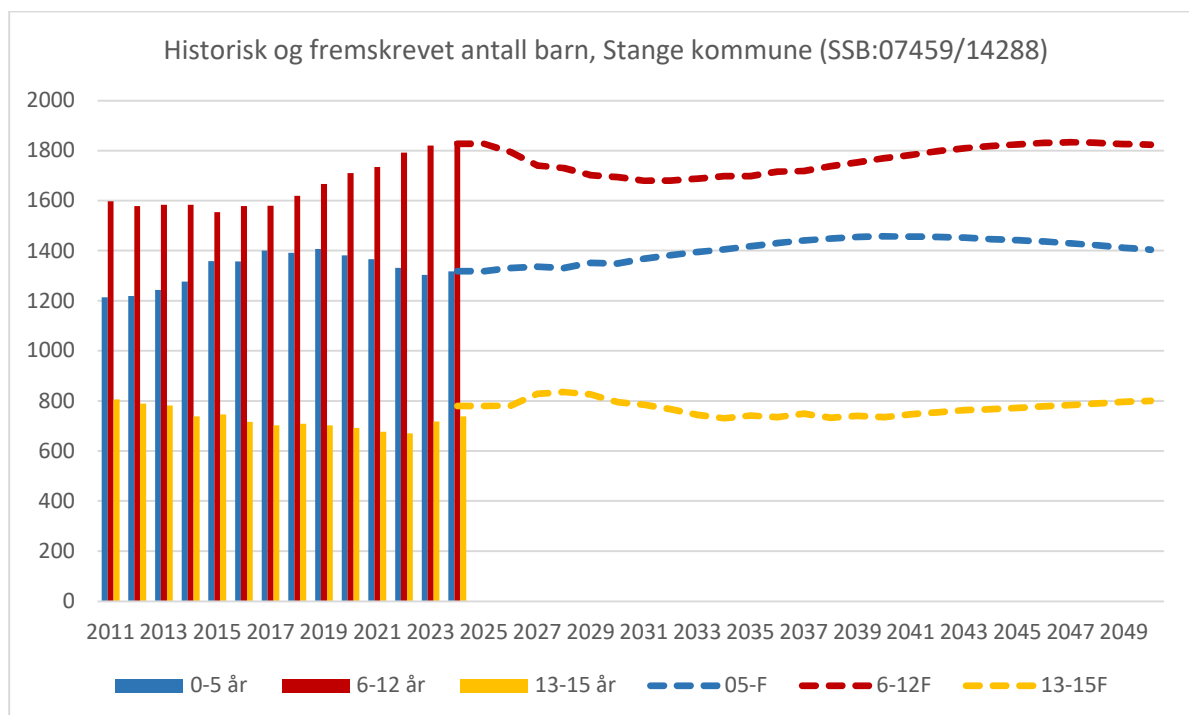
I Åsbygda har folketallet gått ned 69 personer siden 2011. I samme periode har antall barn sunket med 47. Fra 2021 til 2024 har det vært en nedgang på 5 i den yngste aldersgruppen, men en økning

på 9 i gruppen 6-15. Dette kan tyde på at noen barn som tidligere befant seg i gruppen 0-5, har aldret opp i neste gruppe.

I grafen under vises utviklingen fra 2011 til 2021 for hele kommunen. Denne grafen viser at antallet barn 0-5 år har samlet økt med 86 personer, med en forsiktig nedgang siden 2021. Høyeste antall var i 2019 med 1412 barn. Barn 6-15 år har økt med 191. Laveste verdi i perioden var i 2017 med 2279. Det vil være svingninger internt i disse gruppene, når barn aldres opp fra én gruppe til en annen.

Grafen under slår sammen den historiske utviklingen (stolper) med SSBs framskrivninger for antall barn i kommunen mot 2040 (stiplet linje). Denne viser at vi også fremover kan forvente oss store svingninger i antall. Framskrivningene diskuteres i mer detalj i neste kapittel.

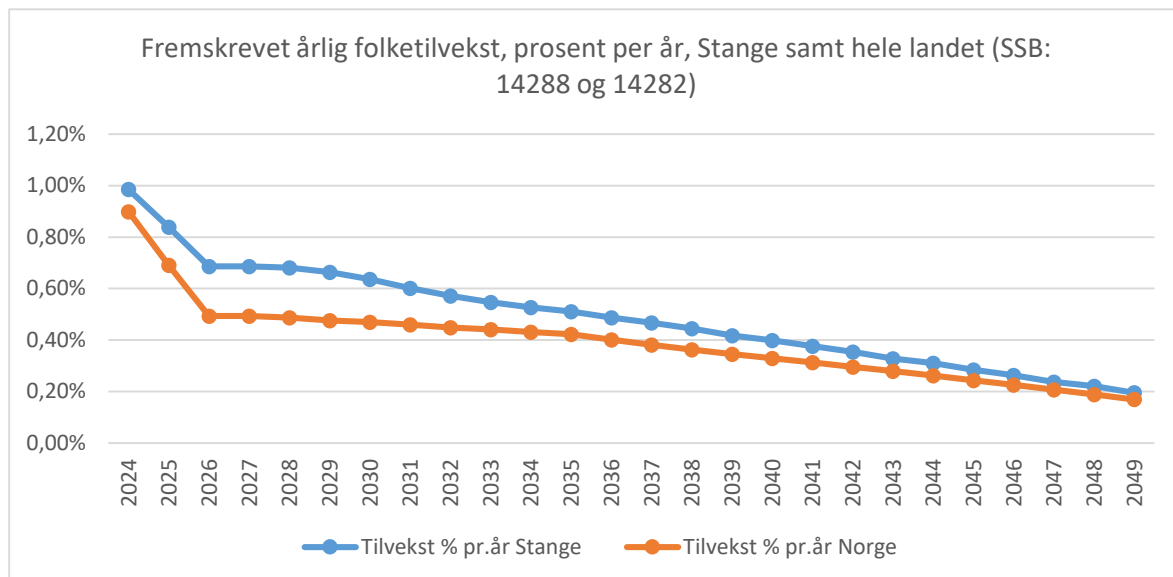

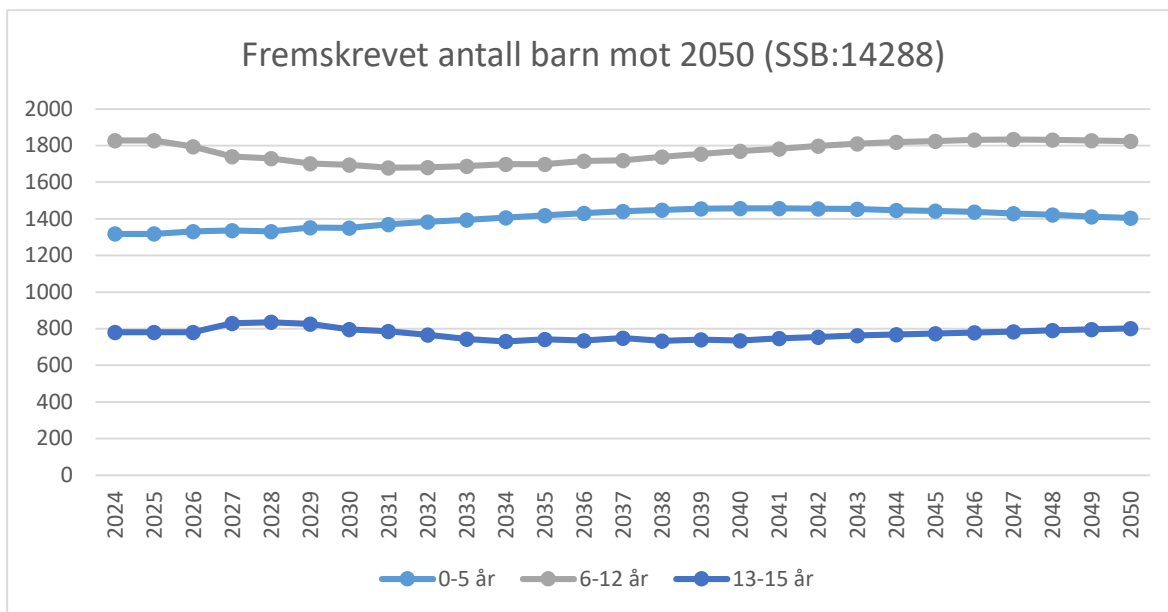
4 Fremskrevet alderssammensetning i Stange kommune

Siden forrige utredning ble skrevet, har det skjedd flere endringer i forespeilet fremtidig folkemengde. For det første er det vesentlige endringer i SSBs 2022- og 2024-prognoser for Stange. For det andre er det vedtatt ny kommuneplan, hvor målsettingen om 1.2% årlig befolkningsvekst er fjernet. Nytt vedtak er en årlig befolkningsvekst *over landsgjennomsnittet*. I grafene under er SSBs hovedalternativ (MMMM) lagt til grunn. SSB produserer kun fremskrivninger på kommunenivå, og det er derfor ikke mer finmaskede data tilgjengelig.

2024-fremskrivningen (SSB:14288) forespeiler Stange en gjennomsnittlig årlig vekst på 0.49% frem mot 2050. Mot 2040 er den årlige gjennomsnittlige veksten 0.57%. Dette er nøyaktig samme årlige prosentvise vekst som i 2022-fremskrivningen, men med én vesentlig endret rammeforutsetning: Den nasjonale folketilveksten er anslått til gjennomsnittlig 0.39% årlig (2050) og 0.47% (2040). Hittil har befolkningsfremskrivningene for Stange "alltid" ligget godt under det fremskrevne landssnittet, men i den ferskeste fremskrivningen legges vi altså over.

Det er viktig å merke seg at SSBs fremskrivninger er grovmaskede, og ikke medtar eventuelle satsninger på f.eks bosteds- og arbeidsplassattraktivitet. Arbeid som gjøres lokalt, kan derfor gjøre utslag i hvordan veksten faktisk inntreffer i fremtiden.

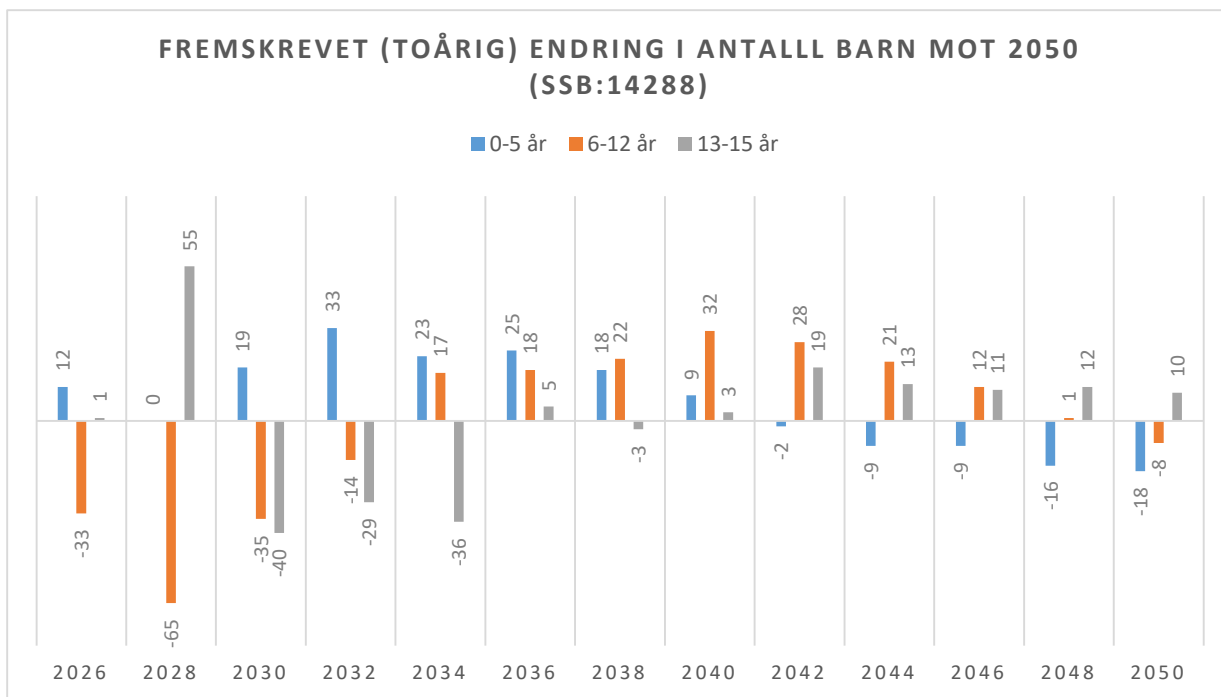

Fremskrevet (toårig) endring i respektive aldersgrupper frem mot 2050 (SSB:14288)													
	2026	2028	2030	2032	2034	2036	2038	2040	2042	2044	2046	2048	2050
0-5 år	12	0	19	33	23	25	18	9	-2	-9	-9	-16	-18
6-12 år	-33	-65	-35	-14	17	18	22	32	28	21	12	1	-8
13-15 år	1	55	-40	-29	-36	5	-3	3	19	13	11	12	10
Øvrige aldre	416	313	357	291	253	193	187	160	140	139	130	125	118

Slik så fremskrivningen ut ved forrige skolestruktur-utredning (2022):

Framskrevet (toårig) tilvekst/ending i respektive aldersgrupper mot 2050															
	2022	2024	2026	2028	2030	2032	2034	2036	2038	2040	2042	2044	2046	2048	2050
0-5 år	-15	-24	-24	5	19	17	19	18	17	8	-3	-8	-15	-13	-18
6-12 år	66	12	-7	-48	-41	-20	-2	18	23	21	23	22	9	1	-10
13-15 år	-21	39	57	32	-21	-7	-17	-25	-4	8	12	9	9	8	11
Øvrige aldre	295	268	235	270	297	246	216	190	149	131	121	115	120	110	108

Som tabellen viser, vil veksten i barn i barnehage- og skolealder være svært ujevn. Endringen kan oppsummeres slik:

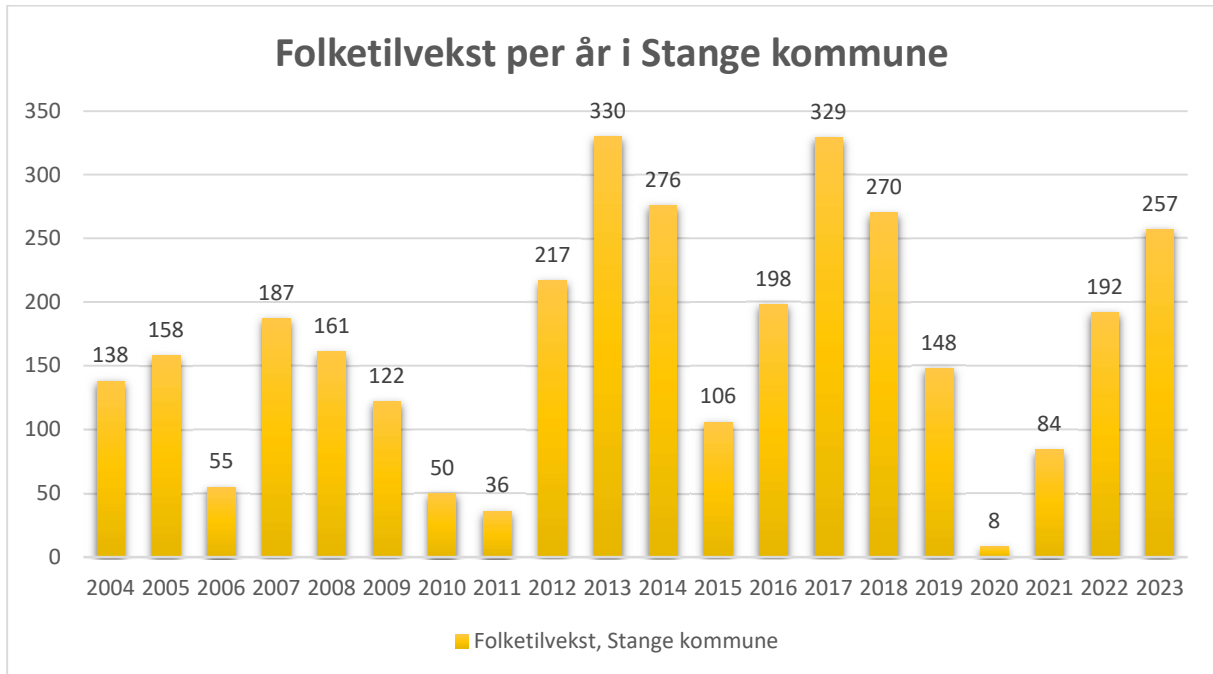
Framskrevet femårig endring i respektive aldersgrupper mot 2050						
	2030	2035	2040	2045	2050	Endring 2025-2050
0-5 år	+31	+69	+39	-15	-39	+85
6-12 år	-133	+4	+71	+55	-1	-4
13-15 år	+16	-54	-6	+37	+28	+21
Øvrige aldre	+1052	+641	+443	+347	+305	+2788

Dette er tabellen som ble publisert i 2022-utredningen:

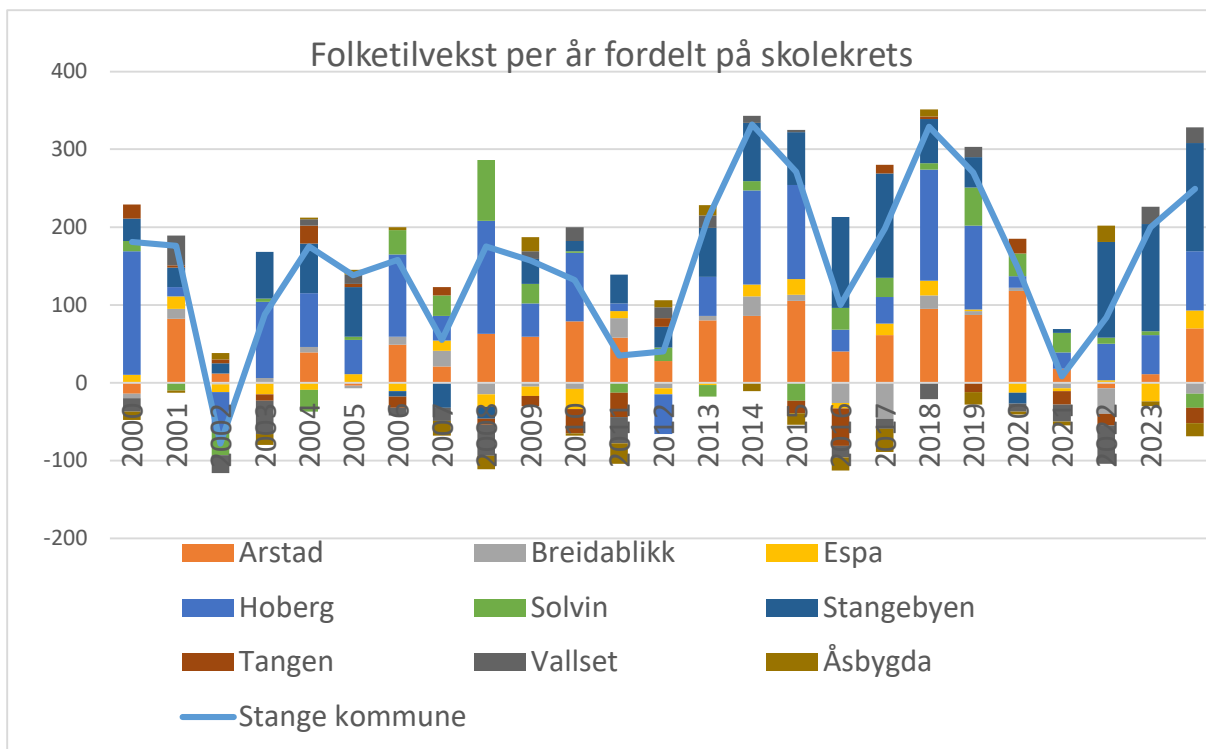
Framskrevet femårig endring i respektive aldersgrupper mot 2050							
	2025	2030	2035	2040	2045	2050	Endring 2020-2050
0-5 år	-56	+17	+44	+35	-17	-40	-17
6-12 år	+82	-100	-16	+56	+50	-5	+67
13-15 år	+68	+18	-38	-7	+24	+25	+90
Øvrige aldre	+660	+705	+564	+368	+297	+277	+2871

5 Historisk fordeling av folkevekst i kretsene

Folketilveksten i Stange kommune svinger, men er jevnt over sterk. 2020 var et annerledesår, og den svake folkeveksten i 2020 forklares i all hovedsak med at en av de vanligste driverne for vekst, arbeidsinnvandring, sank dramatisk, kombinert med en uvanlig økning i utvandring.

Veksten i kommunens forskjellige skolekretser er ujevnt fordelt. Grafen under fordeler folketilveksten på krets. De kretsene som ligger under linjen, hadde nedgang i det aktuelle året. Enkelte kretser går igjen med gjentatt nedgang, mens andre skiller seg ut i positiv forstand. Vi ser at makrotrender gjenspeiles i Stange: Urbaniseringen er økende, og folk trekker seg i tiltagende grad til etablerte tettsteder.

Den følgende figuren viser den gjennomsnittlige folketilveksten i den enkelte skolekrets, i siste tiårsperiode og siste femårsperiode. De store trekkene i folketilveksten er uendret mellom 2022- og 2024-utredningen: De store (og mer sentrale) kretsene vokser mest, mens bygdekretsene har svakere utvikling.

